

Barraca 1 de la Solella de La Ferreria

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Solella de La Ferreria
Emplaçament
Alçada: Sud del terme municipal a tocar amb Vacarisses.
454

Coordenades:

Latitud: 41.62762
Longitud: 1.92267
UTM Est (X): 410259
UTM Nord (Y): 4608993

Classificació

Número de fitxa 08179 - 40
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Coberta i part posterior enfonsada.
Protecció Legal
Observacions protecció: Decret 27/2011 del Consell Comarcal del vallès Occidental
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08178A0070000400000E
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 09/02/2019 - 01:00

Descripció

Barraca de pedra seca situada en un revolt, a mà esquerra del camí de terra que ressegueix el vessant de soleia del Turó de Planeres. S'hi accedeix a partir de la carretera B-122 que va de Terrassa a Rellinars, i arribats al PK. 13.700 girar a mà esquerra en sentit oposat al Camí de Les Boades. En aquest indret, només entrar, la pista de terra bifurca. Deixarem el camí de mà dreta que va de Rellinars a Can Còdol i continuarem pel de l'esquerre.

Es tracta d'una construcció aèria de planta circular (2,10 m de diàmetre), en mal estat de conservació. Feta de pedra irregular sense desbastar. Les pedres més grans són els brancals i la llinda plana. La porta d'accés està orientada al sud-oest (1,40 metres d'alçada per 0,550 d'amplada màxima). Els murs tenen un gruix que oscil·la entre els 0,55 i els 0,60 metres. De la coberta, només se'n conserva l'arrencada de la volta, que era per aproximació de filades amb una llosa de tancament central. Conserva un parell de pedres del voladís (que mesura des del terra 1,55 metres) característic que impedeix les filtracions d'aigua en cas de pluja. A l'interior hi ha dos tinells o cocons. Arran de terra es conserven les restes d'un que mesura 0,30 m d'amplada per 0,20 m d'alçada per 0,50 de fondo. El segon ha perdut el fons per enderroc; mesurava 0,40 m per 0,38 m per uns 0,45 m de fons.

Observacions:

La barraca la va localitzar, l'octubre de l'any 2016 per Ramon Suades.

Aquesta barraca consta al web de la Wikipedra amb el número 7386. Hi ha un error en la delimitació de termes. La barraca pertany al terme de Rellinars i no a Vacarisses tal i com està referenciat a la fitxa corresponent.

Història

La tècnica de la pedra seca es caracteritza per l'ús de la pedra sense treballar i sense cap material d'unió. Les irregularitats de les lloses es corregeixen amb pedruscall. La pedra només es treballa quan ha de tenir una tasca específica, com llindes o escaires. A Rellinars aquesta tècnica s'utilitza en les barraques de vinya, en les parets de marge per aterrar el terreny i també en tines.

Es tracta d'una tècnica amb uns orígens molt remots però que la seva expansió es vincula amb el creixement de la viticultura durant la segona meitat del segle XIX (SOLER i PERARNAU:1985). No hi ha testimonis, ni documentació que puguin aportar una cronologia més antiga. Els condicionants que afavoreixen l'aparició de les barraques són: un increment de l'àrea cultivable que provoca la construcció de parets de pedra seca per formar feixes; una atenció més continuada que reclama el conreu de la vinya, creant la necessitat d'aixopluc i magatzem d'eines del pagès que restarà més temps lligat al camp; i, finalment, la presència al Bages, d'un estrat rocós molt pròxim a la superfície.

La situació geogràfica d'aquestes barraques ve condicionada per la necessitat d'aprofitament de l'espai conreat. Podem trobar, per tant, barraques construïdes entre dues feixes de diferent nivell, sempre i quan siguin del mateix propietari. També podem trobar barraques enmig del camp, però es deu al mateix condicionant, ja que segurament es tracta d'una franja del camp rocosa o de difícil utilització pel conreu. Finalment, també podem trobar les barraques en un racó del camp, on s'amuntegaven les pedres extretes de llaurar, o fora del camp semi excavades en un marge. Segons la tipologia de la seva construcció, poden ser de planta circular o quadrangular i poden ser construccions isolades o estar adossades en un marge o altra construcció. La volta de les de planta circular es fa per aproximació de fileres. En canvi, les de planta quadrangular poden tenir la volta per aproximació de fileres o en base a un sistema piramidal. Pel que fa al tema dels constructors, es pot parlar de tres teories: l'existència de quadrilles de "barracaires" itinerants, els "sardans", o el propi pagès. L'existència del sardans s'ha recollit en el treball de Soler i Perarnau (1985)

gràcies a un informant que situa aquests personatges a finals del segle XIX. Es tracta d'homes procedents de la Cerdanya, segurament la part alta de la Cerdanya, que oferien els seus serveis per a la construccions de pedra seca, com activitat complementària en èpoques climatològicament adverses en el seu lloc de residència.

Bibliografia

PLANS MAESTRA, Jaume (2009). Arquitectura tradicional rural en pedra seca a la comarca del Bages. Ajuntament de Bellpuig i Publicacions d l'Abadia de Montserrat.

RECALL HISTÒRIC DE MURA (2017). Pedra seca, pedra viva. Patrimoni vitícola i desenvolupament econòmic. Ponències i comunicacions de la IX Trobada d'Estudis per a la preservació del patrimoni de la pedra seca als Països Catalans.

RIPOLL, Ramon, coord. (2010). La pedra seca. Evolució, arquitectura i restauració. Col·lecció Arquitectura tradicional, vol. 3. Edicions Brau. Figueres.

SOLER i BONET, Josep M. i PERARNAU i LLORENS, Jaume (1985). "Les barraques de vinya al terme municipal d'Artés (Pla de Bages)"; dins Dovella, núm. 17. Manresa, pàgs. 37-43.

SOLER i BONET, Josep M.(1987). "Barraques i tines, construccions per a la vinya"; dins Dovella, núm. 24. Manresa.

SOLER i BONET, Josep M.(1988). "La tècnica de la pedra seca. La construcció popular"; dins Dovella, núm. 29. Manresa, pàgs. 47-52.

SOLER i BONET, Josep Maria (2000). "La construcció en pedra seca, arquitectura, patrimoni i tradició"; dins Dovella, núm. 70. Manresa, pàgs. 9-11.

